

Justis- og Beredskapsdepartementets Sivilavdeling
postmottak@jd.dep.no
0030 OSLO

Høringsuttalelse - raskere gjennomføring av straffesaker

Det vises til departementets høringsnotat av 10. april 2015 med frist til 22. mai d.å. for å avgi uttalelse.

Domstoladministrasjonen (DA) er kjent med innholdet i den uttalelse Oslo tingrett avgir, og vil tiltre og støtte denne. Etter vårt syn bør departementet legge særlig vekt på de innspill som den mest berørte domstol gir uttrykk for – ikke minst når det gjelder hvordan man kan legge til rette for en mest mulig effektiv og strømlinjeformet prosess hos både politiet/påtalemyndigheten og domstolen.

DA mener i likhet med Oslo tingrett at et hurtigspor for straffesaker vil ha to hovedformål: å sikre at personer uten fast tilknytning i/til Norge som begår straffbare handlinger gjør opp for seg samt å redusere bruken av varetekt.

Et annet viktig formål med å etablere en slik ordning, eller et hensyn som bør vektlegges ved den nærmere utformingen av ordningen, må være at den er kostnadseffektiv på tvers av justissektoren slik at ordningen i minst mulig grad medfører direkte og indirekte ekstrakostnader.

DA mener at et prøveprosjekt med hurtigspor ikke bør omfatte foreleggsaker. Det er neppe særlig behov for et hurtigspor i foreleggsaker, og det er liten grunn til å tro at bøtene vil kunne inndrives fra persongruppen(e) som er mest aktuelle for en slik behandling. I svært liten grad vil det være saker med personlig fornærmede, noe som ellers kunne tilsi at staten la noe mer i irettføring av straffesaken. Det fremstår også som nærliggende at det vil medføre økt og/eller mer langvarig bruk av arrest for disse siktede, noe som i seg selv medfører økte kostnader hva enten den utholdes i politiarresten eller ved overføring til ordinær fengselsplass. Vi stiller også spørsmål ved om saker der en kortvarig betinget fengselsstraff er egnet.

DA er kjent med at Riksadvokaten i brev av 24. juni 2014, som man finner på Riksadvokatens nettsted, gav midlertidige retningslinjer om bruk av politiarrest. Der ble det blant annet innskjerpet at overføring til ordinær fengselsplass skal skje innen 48 timer samt at det ble gitt visse retningslinjer for ulike løpende vurderinger som må foretas av politi/påtalemyndighet forut for fremstilling i retten.

Bakgrunnen for de midlertidige retningslinjene var en dom fra Oslo tingrett av 2. juni 2014 hvor staten i en sivil sak ble dømt til å betale erstatning og oppreisning som følge av brudd på EMK art. 8 (vern om privatlivet) og art. 14 (diskrimineringsforbudet). Det var særlig spørsmålet om isolasjon i politiarrest som var aktuelt i saken. Vi er ikke kjent med om saken er rettskraftig avgjort, men retningslinjene fra Riksadvokaten er ikke i ettertid endret. Etter vårt syn illustrerer retningslinjene og bakgrunnen for disse de

betenkeligheter som økt eller mer langvarig bruk av politiarrest innebærer på en god måte. Vi kan ikke se at dette aspektet er berørt av departementet i kapittel 3.2 om fremstillingsfristen i straffeprosessloven § 183. DA mener i likhet med Oslo tingrett at departementet ikke har tatt høyde for de ekstra godtgjørelsene eventuelle hurtigsporsaker på lørdager vil medføre. DA vil påpeke at det faktisk at det åpnes for hurtigsporsaker på lørdager sannsynligvis vil medføre kostnader knyttet til vakttillegg e.l., selv om påtalemyndigheten ikke fremmer saker til pådømmelse enkelte lørdager. Vi kan på det nåværende tidspunkt ikke si hva hurtigsporsaker på lørdager innebærer i form av merkostnader.

Med hilsen

Solveig Moen
avdelingsdirektør

Benedicte Aas
seniorrådgiver

Dette dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ingen signatur.